

Prijava carinarnici pošiljaka uvezenih brodovima iz inostranstva

Raul Hury, Split

Prije donošenja novog Carinskog zakona objavljenog u Službenom listu FNRJ br. 24 od 17. VI. 1959. (stupio na snagu 17. IX. 1959.), carinski propisi nisu jasno precizirali pitanje prijavljivanja carinarnici pošiljaka — robe dovezene brodovima iz inozemstva. Ova nejasnost proizlazila je iz činjenice, što je raniji Carinski zakon (iz god. 1948.), ovo pitanje normirao na jedan način, a Pravilnik za izvršenje ovog Zakona (iz god. 1949), na drugi način.

Naime citirani Zakon (stari), normirao je, da dužnost pismenog prijavljivanja carinarnici robe uvezene iz inozemstva, treba izvršiti vozar tj. u prekomorskom transportu — brodar.

S druge strane Pravilnik (Čl. 40 st. 2), odstupio je od ovako precizno postavljene zakonske norme, pa je ovu dužnost prenio od brodarka na uvoznika, odnosno njegovog špeditera.

Praktično kod nastalih sporova, dolazilo je do jednog kontradiktornog stanja. Tako je u slučajevima spora sa carinarnicom, špediter kao zastupnik uvoznika, snosio odgovornost, radi zakašnjenja kod podnošenja uvoznog lista prigodom prispjeća robe iz inozemstva.

Ova kontradikcija dolazila je do izražaja s jedne strane, što su odredbe pravilnika za izvršenje Carinskog zakona, imale veću pravnu snagu od samog zakona, premda je Pra-

vilnik akt organa uprave, a zakon donijet od organa najviše vlasti.

S druge strane, dužnost podnošenja uvoznog lista nije precizno bila određena na jednu osobu.

Međutim, odredbama čl. 45. novog Carinskog zakona, prijavu inozemne robe prispjelu brodom, dužan je podnijeti carinski vozar, odnosno brodar.

Praktično to znači, da za račun brodarka to može izvršiti i agent broda.

Ovom odredbom konačno je precizirano pitanje osobe, koja učestvuje kod podnošenja pismene prijave (uvoznog lista) pred carinarnicom u momentu prispjeća robe u prekomorskom transportu.

No sljedeće odredbe Carinskog zakona i to čl. 48. i 49. stavljaju u dužnost brodarka da na temelju pismene prijave, preda carinarnici i robu u skladište.

Ovaj momenat, tj. predaja robe u carinska skladišta ili druga za tu svrhu određena skladišta, nisu u zakonu precizirana, premda od pismenog prijavljivanja robe od prispjeća do njenog uskladištenja, vrše se radnje u kojima učestvuje uvoznik, špediter i poduzeće Luka i skladišta.

Činjenica da u ovom vremenskom razmaku sudjeluje više osoba, nastaje pitanje i odgovornosti vozara tj., da li je ovaj odgovoran pred Zakonom, ukoliko roba prispjela iz

inozemstva sa brodom ne bude predata u određena carinska ili druga skladišta ili pak uopće ne bude uskladištena u ovima.

Poznato je da prema ugovoru o prijevozu, brodar predaje vlasniku, odnosno špediteru pošiljku »pod čekrk«.

Prijevoz pošiljke sa tog prostora do odnosnih skladišta, vrši špediter ili za njegov račun poduzeće Luka i skladišta.

Brodar, pošto je izvršio istovar robe »pod čekrk«, stvarno više ne rukuje sa pošiljkom i njega se više ne tiče sudbina pošiljke.

Međutim brodar je po Carinskom zakonu i nakon istovara robe i dalje odgovoran pred carinarnicom, jer je dužan, da na temelju uvoznog lista preda carinarnici robu u skla-

dište, te da bude prisutan primanju robe u skladišta i da za eventualni manjak ili višak potpiše zapisnik o tome.

Praktično ovako teoretski postavljena stvar, ne odgovara stvarnosti. Ovo radi toga, što pošiljku pod čekrkom preuzima drugi, koji na temelju brodskih teretnica ili po nalogu vlasnika, faktično predaje robu carinarnici u skladište.

Prema tome pitanje odgovornosti brodara pred carinarnicom u pogledu dužnosti koje mu propisuju odredbe čl. 45, 48 i 49 Carinskog zakona, ostaje otvoreno, ako se uzme u obzir postupak prijavljivanja robe od njenog prispjeća do uskladištenja.